

Nr 60

Bevillningsutskottets betänkande med anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om ändring i kommunalskattelagen den 28 september 1928 (nr 370), m. m.

Propositionen

I prop. 1969: 120 föreslår Kungl. Maj:t att riksdagen antar därvid fogade förslag till

1) lag om ändring i kommunalskattelagen den 28 september 1928 (nr 370),

2) lag om ändring i lagen den 26 maj 1950 (nr 308) om ändring i kommunalskattelagen den 28 september 1928 (nr 370),

3) förordning om ändring i förordningen den 26 juli 1947 (nr 576) om statlig inkomstskatt,

4) förordning om ändring i förordningen den 26 juli 1947 (nr 577) om statlig förmögenhetsskatt,

5) förordning om ändring i taxeringsförordningen den 23 november 1956 (nr 623).

I propositionen föreslås ändringar i de bestämmelser som reglerar försäkringsanstalternas beskattning. Förslaget innebär att en anstalts hela försäkringsrörelse skall beskattas enligt en och samma beskattningsmetod. Avgörande för tillämplig beskattningsmetod blir anstaltens karaktär av livförsäkringsanstalt eller skadeförsäkringsanstalt vilket bestäms av anstaltens huvudsakliga verksamhetsinriktning. I fråga om utländsk försäkringsanstalt skall hänsyn tas endast till den här i landet bedrivna verksamheten. Med livförsäkringsanstalt avses i förslaget anstalt som uteslutande eller så gott som uteslutande meddelar personförsäkringar och med skadeförsäkringsanstalt annan försäkringsanstalt än livförsäkringsanstalt. Livförsäkringsanstalt skall räntebeskattas, inländsk skadeförsäkringsanstalt överskottsbeskattas och utländsk skadeförsäkringsanstalt schablonbeskattas

Beträffande de lokalt verksamma ömsesidiga bolagen föreslås skattskyldighet för inkomst av försäkringsrörelse. Slutligen föreslås i fråga om un-

derstödsförening att skattskyldighet för försäkringsrörelse skall föreligga endast om föreningen enligt sina stadgar äger meddela annan kapitalförsäkring än sådan som omfattar kapitalunderstöd på högst 1 000 kr. för medlem. Skattskyldigheten skall dock inte omfatta understödsförenings sjukhjälp.

Vidare föreslås vissa ändringar av mera teknisk natur i beskattningsreglerna på området.

De nya bestämmelserna föreslås bli tillämpliga för de s. k. riksbolagen och understödsföreningarna fr. o. m. 1971 års taxering och för de lokalt verk samma ömsesidiga bolagen fr. o. m. 1972 års taxering.

Författningsförslagen

1) Förslag
till
Lag

om ändring i kommunalskattelagen den 28 september 1928 (nr 370)

Härigenom förordnas i fråga om kommunalskattelagen den 28 september 1928¹, dels att nuvarande punkt 4 av anvisningarna till 18 § skall upphöra att gälla, dels att nuvarande 30 § 4 och 5 mom. skall betecknas 30 § 6 respektive 7 mom. och att nuvarande punkterna 5—7 av anvisningarna till 18 § skall betecknas punkt 4, 5 respektive 6 av anvisningarna till 18 §, dels att 19 §, 30 § 2 och 3 mom., 43 § 3 mom., 53 § 1 mom., 54 §, nya punkt 4 av anvisningarna till 18 §, punkt 1 av anvisningarna till 24 §, punkt 7 av anvisningarna till 28 §, punkt 14 av anvisningarna till 29 §, anvisningarna till 30 § och punkt 4 av anvisningarna till 36 § skall erhålla ändrad lydelse på sätt nedan anges, dels att i lagen skall införas två nya moment, 30 § 4 och 5 mom., av nedan angiven lydelse.

(Nuvarande lydelse)

(Föreslagen lydelse)

19 §.

Till skattepliktig — — — — — nämnda förvärvskällor;

vinstandel eller återbäring, som utgått på grund av annan försäkring än pensionsförsäkring eller sådan sjuk- eller olycksfallsförsäkring, som tagits i samband med tjänst;

vinstandel, återbäring eller premieåterbetalning, som utgått på grund av annan personförsäkring än pensionsförsäkring eller sådan sjuk- eller olycksfallsförsäkring som tagits i samband med tjänst, samt vinstandel, som utgått på grund av skadeförsäkring, och premieåterbetalning på grund av skadeförsäkring, för vilken rätt till avdrag för premie icke förelegat;

ersättning jämlikt — — — — — av motorsåg.

(Se vidare anvisningarna.)

30 §.

2 mom. Såsom nettointäkt av sjuk-, olycksfalls- eller skadeförsäkringsrörelse, som drivits av inländsk försäkringsanstalt, skall anses över-

2 mom. Såsom nettointäkt av försäkringsrörelse, som drivits av inländsk livförsäkringsanstalt, anses nettointäkten av anstaltens kapital- och fastighetsförvaltning med undantag för den del

¹ Senaste lydelse av 19 § se 1968:718, av 30 § 2 mom. se 1950:308, av 30 § 3 mom. se 1967:159, av 30 § 4 mom. se 1955:115, av 30 § 5 mom. se 1953:400, av 43 § 3 mom. se 1965:573, av 53 § 1 mom. se 1968:420, av 54 § se 1967:748, av punkt 6 av anvisningarna till 18 § och punkt 5 av anvisningarna till 30 § se 1930:190, av punkt 7 av anvisningarna till 18 § se 1966:274, av punkt 1 av anvisningarna till 24 §, punkt 7 av anvisningarna till 28 § och punkterna 1, 3 och 4 av anvisningarna till 30 § se 1950:308, av punkt 14 av anvisningarna till 29 § se 1959:191, av punkt 2 av anvisningarna till 30 § se 1963:68, av punkt 6 av anvisningarna till 30 § se 1934:294 samt av punkt 4 av anvisningarna till 36 § se 1967:748.

(Nuvarande lydelse)

överskottets beräkning må från bruttointäkten avdrag göras för avsättning till försäkringsfond för egen räkning samt i den utsträckning, som närmare angives i anvisningarna, till andra fonder. Omfattar rörelsen sjukförsäkring, vilken tagits i samband med tjänst eller i förening med pensionsförsäkring i livförsäkringsanstalt, må jämväl på sådan försäkring belöpande del av överskottet avdragas, därest på grund av sjukförsäkringen utgående försäkringsbelopp är att anse såsom invalidpension av det slag som enligt anvisningarna till 31 § må utgå på grund av pensionsförsäkring.

Såsom nettointäkt av livförsäkringsrörelse, som drivits av inländsk försäkringsanstalt, skall, på sätt i anvisningarna närmare angives, anses dels den del av nettointäkten av kapital- och fastighetsförvaltning, som belöper på direkt meddelade eller i återförsäkring åt annan inländsk försäkringsanstalt meddelade kapitalförsäkringar, dels ock nettointäkt av utländsk återförsäkringsrörelse.

Därest i fråga om livförsäkringsrörelse värdet av tillgångarna vid beskattningsårets utgång understiger summan av dels försäkringsfonden ökad med en tjugonedel av fonden, dels ock beloppet av de skulder, som icke grunda sig på meddelade försäkringar, må ett belopp motsvarande fem gånger skillnaden avdragas från nettointäkten.

3 mom. I fråga om utländsk försäkringsanstalt skola bestämmelserna i 2 mom. andra och tredje styckena äga motsvarande tillämpning beträffande livförsäkringsrörelse, som anstalten drivit här i riket. Beträffande annan försäkringsrörelse, som här drivits av utländsk försäkringsanstalt, skall såsom här i riket skattepliktig nettointäkt upptagas ett belopp motsvarande viss procent av anstaltens pre-

(Föreslagen lydelse)

av intäkten som belöper på pensionsförsäkringar, vilka anstalten meddelat direkt eller meddelat i återförsäkring åt annan inländsk försäkringsanstalt.

Om värdet av tillgångarna i försäkringsrörelse, som drivits av inländsk livförsäkringsanstalt, vid beskattningsårets utgång understiger summan av dels försäkringsfonden ökad med en tjugondel av fonden, dels beloppet av de skulder som icke grunda sig på meddelade försäkringar, får ett belopp motsvarande fem gånger skillnaden avdragas från nettointäkten.

3 mom. Såsom nettointäkt av försäkringsrörelse, som drivits av inländsk skadeförsäkringsanstalt, anses överskottet av försäkringsrörelsen. Vid överskottets beräkning får avdrag från bruttointäkten göras för avsättning till försäkringsfond för egen räkning och i den utsträckning, som närmare angives i anvisningarna, till andra fonder.

(Nuvarande lydelse)

mieinkomst av den här bedrivna rörelsen, nämligen beträffande sjöförsäkrings- samt land- och lufttransportförsäkringsrörelse 5 procent samt beträffande övrig försäkringsrörelse 3 procent.

(Föreslagen lydelse)

4 mom. Med livförsäkringsanstalt förstås i denna lag anstalt vars försäkringsrörelse uteslutande eller så gott som uteslutande avser personförsäkring (livförsäkring, sjuk- och olycksfallsförsäkring, avgångsbidragförsäkring samt arbetslöshetsförsäkring). Med skadeförsäkringsanstalt förstås annan försäkringsanstalt än livförsäkringsanstalt. Utländsk försäkringsanstalt, som drivit försäkringsrörelse här i riket, bedöms med hänsyn endast till den rörelse som anstalten drivit här.

Understödsförening, vilken enligt sina stadgar får meddela annan kapitalförsäkring än sådan som omfattar kapitalunderstöd på högst 1 000 kronor för medlem, anses i denna lag som livförsäkringsanstalt i fråga om verksamhet som är hänförlig till livförsäkring.

5 mom. Bestämmelserna i 2 mom. äga motsvarande tillämpning på försäkringsrörelse som utländsk livförsäkringsanstalt drivit här i riket. Beträffande försäkringsrörelse, som här drivits av utländsk skadeförsäkringsanstalt, anses som här i riket skattepliktig nettointäkt ett belopp motsvarande 5 procent av anstaltens premieinkomst av här bedrivna sjöförsäkrings- samt land- och lufttransportförsäkringsrörelse samt 3 procent av anstaltens premieinkomst av annan här bedrivna försäkringsrörelse.

43 §.

3 mom. Äger svenskt — — — — — härför gäller

att den huvudsakliga verksamheten för bolag eller förening, som lämnar eller mottager koncernbi-

att den huvudsakliga verksamheten för bolag eller förening, som lämnar eller mottager koncernbi-

(Nuvarande lydelse)

drag, avser jordbruksfastighet, annan fastighet eller annan rörelse än *livförsäkringsrörelse*,

a t t såväl ————— till delägarna.
Lämnar svenskt ————— och försäkringsaktiebolag.
Koncernbidrag som ————— annan förvärvskälla.
Avdrag för ————— avdrag föreligga.

(Föreslagen lydelse)

drag, avser jordbruksfastighet, annan fastighet eller annan rörelse än *försäkringsrörelse som drives av livförsäkringsanstalt*,

(Se vidare anvisningarna.)

53 §.

1 m o m. Skyldighet att ————— av rörelse;

d) akademier, Nobelstiftelsen samt stiftelsen Dag Hammarskjölds Minnesfond, så ock allmänna undervisningsverk, sådana sammanslutningar av studerande vid rikets universitet och högskolor i vilka de studerande enligt gällande stadgar äro skyldiga att vara medlemmar, sjömanshus, svenska skeppshypotekskassan, skeppsfartens sekundärlånekassa, norrlandsfonden, malmfonden för forsknings- och utvecklingsarbete, järnkontoret, så länge kontorets vinstmedel användas till allmänt nyttiga ändamål och kontoret icke lämnar utdelning åt sina delägare, aktiebolaget tipstjänst, svenska penninglotteriet aktiebolag, allmänna pensionsfonden, allmänna sjukförsäkringsfonden, pensionsstiftelser som avses i lagen om tryggande av pensionsutfästelse m. m., allmänna försäkringskassor, understödsföreningar, som icke bedriva till livförsäkring hänförlig verksamhet, personalstiftelser som avses i lagen om tryggande av pensionsutfästelse m. m. med ändamål uteslutande att lämna understöd vid arbetslöshet, sjukdom eller olycksfall, *sådana ömsesidiga försäkringsbolag för försäkring av egendom, å vilka lagen om försäkringsrörelse icke äger tillämpning eller vilkas verksamhetsområden falla utanför Stockholm och omfatta allenast visst län eller del av län*, ävensom sådana ömsesidiga försäkringsbolag, som avses i lagen om yrkesskadeförsäkring:

för inkomst av fastighet;

d) akademier, Nobelstiftelsen samt stiftelsen Dag Hammarskjölds Minnesfond, så ock allmänna undervisningsverk, sådana sammanslutningar av studerande vid rikets universitet och högskolor i vilka de studerande enligt gällande stadgar äro skyldiga att vara medlemmar, sjömanshus, svenska skeppshypotekskassan, skeppsfartens sekundärlånekassa, norrlandsfonden, malmfonden för forsknings- och utvecklingsarbete, järnkontoret, så länge kontorets vinstmedel användas till allmänt nyttiga ändamål och kontoret icke lämnar utdelning åt sina delägare, aktiebolaget tipstjänst, svenska penninglotteriet aktiebolag, allmänna pensionsfonden, allmänna sjukförsäkringsfonden, pensionsstiftelser som avses i lagen om tryggande av pensionsutfästelse m. m., allmänna försäkringskassor, understödsföreningar, som icke bedriva till livförsäkring hänförlig verksamhet, personalstiftelser som avses i lagen om tryggande av pensionsutfästelse m. m. med ändamål uteslutande att lämna understöd vid arbetslöshet, sjukdom eller olycksfall ävensom sådana ömsesidiga försäkringsbolag, som avses i lagen om yrkesskadeförsäkring:

för inkomst av fastighet;

(Nuvarande lydelse)

(Föreslagen lydelse)

e) kyrkor, andra — — — — — eller rörelse.
Riksskattenämnden må, — — — — — icke föras.

54 §.

Från skattskyldighet — — — på livförsäkringsverksamheten;

g) understödsföreningar, vilka enligt sina stadgar ej äga meddela annan kapitalförsäkring än sådan som omfattar kapitalunderstöd å högst 500 kronor för medlem:

för all inkomst, som belöper på verksamhet, hänförlig till livförsäkring;

h) här i — — — — — ett år.

Aktiebolag och ekonomiska föreningar, vilka driva bank- eller annan penningrörelse eller försäkringsrörelse, äga icke åtnjuta vid a) omfördäld skattefrihet. Dock äro aktiebolag och ekonomiska föreningar, som driva bank- eller annan penningrörelse eller sådan rörelse jämte annan verksamhet, frikallade från skattskyldighet för utdelning å aktier och andelar, vilka innehavas som ett led i organisationen av bolagens eller föreningarnas verksamhet till den del denna avser annat än förvaltning av fastighet, värdepapper eller annan därmed likartad lös egendom. Vidare äga aktiebolag, som *driva sjuk-, olycksfalls- eller skadeförsäkringsrörelse*, åtnjuta skattefrihet för utdelning å aktier och andelar, vilka innehavas som ett led i organisationen av *sådan* bolagens *verksamhet*.

Aktiebolag eller ekonomisk förening, som driver — — — i rörelsen.

Aktiebolag eller ekonomisk förening, som uteslutande — — — en fjärdedel.

Om aktierna — — — — — lös egendom.

Om särskilda — — — — — icke föras.

Förvärvar svenskt — — — — — inbetald insats.

Att personer, — — — — — samma paragraf.

(Se vidare anvisningarna.)

Anvisningar

till 18 §.

5. I fråga om bolag, som avses i 30 § 4 mom. första och andra styckena, skall för partihandelsbolag

4. I fråga om bolag, som avses i 30 § 6 mom. första och andra styckena, skall för partihandelsbolag han-

Bevillningsutskottets betänkande nr 60 år 1969

(Nuvarande lydelse)

handeln med rusdrycker och för detaljhandelsbolag utminuterings av rusdrycker anses utgöra särskild förvärvskälla.

(Föreslagen lydelse)

deln med rusdrycker och för detaljhandelsbolag utminuterings av rusdrycker anses utgöra särskild förvärvskälla.

till 24 §.

1. Har annan fastighet helt eller delvis varit använd i ägarens egen rörelse, kommer hyresvärdet för vad som använts i rörelsen, vilket värde ej får avdragas såsom omkostnad (jfr punkt 1 av anvisningarna till 29 §), att ingå i den allmänna inkomstberäkningen för rörelsen och att sålunda beskattas i sammanhang med den totala inkomsten därav. (Jfr dock beträffande *livförsäkringsrörelse* punkt 3 av anvisningarna till 30 §).

1. Har annan fastighet helt eller delvis varit använd i ägarens egen rörelse, kommer hyresvärdet för vad som använts i rörelsen, vilket värde ej får avdragas såsom omkostnad (jfr punkt 1 av anvisningarna till 29 §), att ingå i den allmänna inkomstberäkningen för rörelsen och att sålunda beskattas i sammanhang med den totala inkomsten därav. (Jfr dock beträffande *försäkringsrörelse, som drivits av livförsäkringsanstalt*, punkt 1 av anvisningarna till 30 §.)

Har idkare — — — — — i rörelsen.

till 28 §.

7. I fråga om beräkning av intäkt av *livförsäkringsrörelse* gäller vad därom stadgas i 30 § med därtill hörande anvisningar.

7. I fråga om beräkning av intäkt av *försäkringsrörelse som drivits av livförsäkringsanstalt* gäller vad därom stadgas i 30 § med därtill hörande anvisningar.

till 29 §.

14. Inländsk *försäkringsanstalt* må från bruttointäkt av *sjuk-, olycksfalls- eller skadeförsäkringsrörelse* njuta avdrag bl. a. för avgifter och bidrag, som utgivits till kommun, förening eller sammanslutning och som avser att understödja verksamhet med syfte att förebygga skador, vilka falla inom ramen för den av anstalten bedrivna rörelsen.

14. Inländsk *skadeförsäkringsanstalt* må från bruttointäkt av *försäkringsrörelse* njuta avdrag bl. a. för avgifter och bidrag, som utgivits till kommun, förening eller sammanslutning och som avser att understödja verksamhet med syfte att förebygga skador, vilka falla inom ramen för den av anstalten bedrivna rörelsen. *Vad som förstås med skadeförsäkringsanstalt anges i 30 § 4 mom.*

I fråga om beräkning av avdrag från intäkt av *livförsäkringsrörelse* gäller vad därom stadgas i 30 § med därtill hörande anvisningar.

I fråga om beräkning av avdrag från intäkt av *försäkringsrörelse, som drivits av livförsäkringsanstalt*, gäller vad därom stadgas i 30 § med därtill hörande anvisningar.

(Nuvarande lydelse)

(Föreslagen lydelse)

till 30 §.

1. Vid uppdelning av försäkringsrörelse å sjuk-, olycksfalls- och skadeförsäkringsrörelse, å ena, samt livförsäkringsrörelse, å andra sidan, skall försäkring, som meddelats i samband med huvudförsäkring, räknas som tillhörande huvudförsäkringens art (t. ex. livränta, som meddelats som ersättning vid olycksfallsförsäkring, räknas till olycksfallsförsäkring, sjukförsäkring, som av livförsäkringsbolag meddelats i kombination med livförsäkring, räknas till livförsäkring).

Med försäkringsfond för egen räkning förstås försäkringsfond enligt lagen om försäkringsrörelse (premiereserv, ersättningsreserv och, där rörelsen avser livförsäkring eller annan personförsäkring för livstid eller för längre tid än tio år, reserv för tilldelad återbäring), minskad med värdet av återförsäkrarens ansvarighet. I ersättningsreserven inbegripes i fråga om försäkringsanstalt, som driver sjöförsäkring, den förstärkning av försäkringsfonden, som sådan anstalt gör enligt bolagsordningen.

Med premieinkomst, förvaltningskostnader m. m. för egen räkning förstås anstaltens premieinkomst, förvaltningskostnader m. m. minskade med återförsäkrarens andelar.

1. Vid beräkning av nettointäkt av försäkringsrörelse som drivits av livförsäkringsanstalt skall följande iakttagas.

Som bruttointäkt upptages intäkt av kapital- och fastighetsförvaltning med undantag av den del av intäkten som belöper på pensionsförsäkringar, vilka anstalten meddelat direkt eller meddelat i återförsäkring åt inländsk försäkringsanstalt.

Som bruttointäkt upptages även vinst vid försäljning av eller vid uppskrivning av värdet av annan tillgång än inventarium eller för stadigvarande bruk i rörelsen avsedd fastighet. I bruttointäkten upptages vidare hyresvärde av fastighet, som använts i försäkringsrörelsen. Har livförsäkringsanstalt hos utländsk försäkringsanstalt återförsäkrat direkt meddelad eller i återförsäkring åt inländsk försäkringsanstalt meddelad annan försäkring än pensionsförsäkring utan att hos sig behålla premiereserven, anses som ränteintäkt ränta på värdet av återförsäkrarens ansvarighet enligt den räntefot som legat till grund för premieberäkningen.

Från bruttointäkten får avdragas dels ränta på gäld, dels, i fråga om fastighetsförvaltning, annan enligt 25 § avdragsgill omkostnad för fastighet, dels förlust vid försäljning av annan tillgång än inventarium eller för stadigvarande bruk i rörelsen avsedd fastighet, dels belopp varmed värdet av annan tillgång än inventarium eller för stadigvarande bruk i rörelsen avsedd fastighet enligt denna lag nedskrivits, dels 5 procent av vad som återstår av bruttointäkten efter avdrag enligt detta stycke.

I fråga om individuell livförsäkring, individuell annan personförsäkring och gruppförsäkring får i varje sådan verksamhet för sig, sedan avdrag åtnjutits enligt föregående stycke, från återstående bruttointäkten

(Nuvarande lydelse)

2. Vid beräkning av överskottet å *sjuk-, olycksfalls- eller skadeförsäkringsrörelse* må från bruttointäkten avdrag göras förutom för driftkostnader, som avses i 29 §, för avsättning till försäkringsfond för egen räkning och i lag föreskriven säkerhetsfond, för utbetald återbäring, för avsättning till sådan reservfond, som av ömsesidig kreatursförsäkringsanstalt bildas enligt gällande föreskrifter om allmänna grunder angående försäkring med statsbidrag mot förluster på grund av smittsamma husdjursjukdomar, för avsättning till sådan regleringsfond, som av trafikförsäkringsanstalt bildas enligt gällande villkor och föreskrifter för utövande av trafikförsäkringsrörelse, ävensom, *med nedan angiven inskränkning*, för ökning av utjämningsfonderna, i den mån denna ökning icke överstiger vinsten å själva försäkringsrörelsen.

(Föreslagen lydelse)

täkt göras avdrag med belopp motsvarande för varje direkt tecknad personförsäkring, som icke är pensionsförsäkring, 3 promille av det basbelopp som enligt 1 kap. 6 § lagen den 25 maj 1962 (nr 381) om allmän försäkring fastställts för januari månad under taxeringsåret. Avdraget skall för varje försäkring beräknas till helt krontal så, att öretal bortfaller. Som en försäkring anses dels alla individuella livförsäkringar, som samtidigt tecknats på samma persons eller samma personers liv, dels alla andra individuella personförsäkringar, som samtidigt tecknats med samma person som försäkrad, dels samma persons alla gruppförsäkringar som han har inom en och samma grupp. Sammanlagt avdrag enligt detta stycke får icke överstiga återstående bruttointäkt av den verksamhet till vilken avdraget hänför sig.

Avdrag får icke ske för sådan ränta på återbäringsmedel som tillkommer försäkringstagare.

2. Vid beräkning av överskottet av *försäkringsrörelse, som drivits av inländsk skadeförsäkringsanstalt*, må från bruttointäkten avdrag göras förutom för driftkostnader, som avses i 29 §, för avsättning till försäkringsfond för egen räkning och i lag föreskriven säkerhetsfond, för utbetald återbäring eller verkställd premieåterbetalning, för avsättning till sådan reservfond, som av ömsesidig kreatursförsäkringsanstalt bildas enligt gällande föreskrifter om allmänna grunder angående försäkring med statsbidrag mot förluster på grund av smittsamma husdjursjukdomar, för avsättning till sådan regleringsfond, som av trafikförsäkringsanstalt bildas enligt gällande villkor och föreskrifter för utövande av trafikförsäkringsrörelse, ävensom för ökning av utjämningsfonderna, i den mån denna ökning icke överstiger vinsten å själ-

(Nuvarande lydelse)

Denna vinst skall beräknas till ett belopp, som utgör skillnaden mellan

å ena sidan summan av följande inkomstposter, nämligen:

a) ingående försäkringsfond för egen räkning,

b) premieinkomst för egen räkning,

c) 4 procent ränta å post a);

å andra sidan summan av följande utgiftsposter, nämligen:

d) utbetalningar för egen räkning för försäkringsfall,

e) förvaltningskostnader för egen räkning,

f) utgående försäkringsfond för egen räkning.

Avdrag för ökning av utjämningsfonderna medgives icke i den mån utjämningsfonderna genom ökningen komma att överskjuta ett belopp av tio gånger den på året belöpande premieinkomsten för egen räkning för brandförsäkring, ökat med två gånger den på året belöpande premieinkomsten för egen räkning för annan försäkring. Vid tillämpning härav skall som brandförsäkring även räknas sådan ansvarighetsförsäkring, som uteslutande avser ansvarighet på grund av brandskada.

(Föreslagen lydelse)

va försäkringsrörelsen. Denna vinst skall beräknas enligt andra, tredje och fjärde styckena.

Vinsten utgör, om ej annat följer av tredje eller fjärde stycket, skillnaden mellan

å ena sidan summan av följande inkomstposter, nämligen:

a) ingående försäkringsfond för egen räkning,

b) premieinkomst för egen räkning,

c) 4 procent ränta å post a);

å andra sidan summan av följande utgiftsposter, nämligen:

d) utbetalningar för egen räkning för försäkringsfall,

e) utgiven vinstandel, återbäring eller premieåterbetalning,

f) förvaltningskostnader för egen räkning oavsett om de äro avdragsgilla i skattehänseende,

g) beräknad hyra för fastighet som tillhör anstalten och ingår i rörelsen,

h) utgående försäkringsfond för egen räkning.

Från sålunda framräknad vinst skall avräknas ökning av i lag föreskriven säkerhetsfond eller, om fonden nedsatts, tilläggas belopp motsvarande nedsättningen. Vad nu sagts äger motsvarande tillämpning i fråga om ökning och nedsättning av regleringsfond för trafikförsäkringsrörelse.

Driver anstalt försäkringsrörelse även från fast driftställe i annan stat och är inkomst av rörelse som är hänförlig till det fasta driftstället på grund av avtal för undvikande av dubbelbeskattning undantagen från beskattning här i riket skall vinsten vidare minskas med överskott av den genom driftstället bedrivna verksamheten. Uppkommer underskott i sådan verksamhet får till vinsten läggas ett belopp motsvarande underskottet.

Med försäkringsfond för egen räkning förstås försäkringsfond enligt

(Nuvarande lydelse)

(Föreslagen lydelse)

lagen om försäkringsrörelse den 17 juni 1948 (nr 433) (premiereserv, ersättningsreserv och, om rörelsen avser personförsäkring som drives enligt särskilda av Kungl. Maj:t fastställda grunder, reserv för tilldelad återbäring), minskad med värdet av återförsäkrarens ansvarighet. Till premiereserven får läggas avsättning för beslutad premieåterbetalning minskad med värdet av återförsäkrarens ansvarighet. I ersättningsreserven inbegripes i fråga om försäkringsanstalt som driver sjöförsäkring, land- och lufttransportförsäkring samt luftfartsförsäkring den förstärkning av försäkringsfonden som sådan anstalt gör enligt bolagsordningen.

Med premieinkomst, förvaltningskostnader m. m. för egen räkning förstås anstaltens premieinkomst, förvaltningskostnader m. m. minskade med återförsäkrarens andelar.

Med utjämningsfond förstås här fond, som enligt bolagsordningen må användas endast till att helt eller delvis täcka förlust å själva försäkringsrörelsen samt efter sådan disposition kvarstående förlust å rörelsen i dess helhet, i den mån den icke kan täckas av andra till framtida förfogande avsatta medel. I fråga om ömsesidigt försäkringsbolag räknas som utjämningsfond jämväl fond, som utöver försäkringsfond, premieåterbäringsreserv och säkerhetsfond funnits före denna lags ikraftträdande och vilkens användning enligt bolagsordningen icke begränsats på sätt nyss sagts; dock att vid tillämpning av dessa anvisningar dylik fond icke må upptagas till högre belopp vid årets slut än vid dess början. Som utjämningsfond skall ej anses i lag föreskriven säkerhetsfond eller försäkringsaktiebolags reservfond.

Den på året belöpande premieinkomsten för egen räkning skall upptagas till ett belopp, vilket beräknas som skillnaden mellan

Med utjämningsfond förstås här fond, som enligt bolagsordningen eller, i fråga om sådant ömsesidigt bolag på vilket lagen om försäkringsrörelse icke äger tillämpning, stadgarna för bolaget må användas endast till att helt eller delvis täcka förlust å själva försäkringsrörelsen samt efter sådan disposition kvarstående förlust å rörelsen i dess helhet i den mån icke förenämnda bolagsordning eller stadgar föreskriver förlusttäckning genom ianspråktagande av andra till framtida förfogande avsatta medel.

(Nuvarande lydelse)

(Föreslagen lydelse)

å ena sidan

a) ingående premiereserven för egen räkning (belopp, avsatt för på grund av försäkringsfall beviljade ersättningar, t. ex. livräntor, undantaget),

b) premieinkomsten för egen räkning,

c) 4 procent ränta å post a);

å andra sidan

d) utgående premiereserven för egen räkning (belopp, avsatt för på grund av försäkringsfall beviljade ersättningar, t. ex. livräntor, undantaget).

Nedsättning av ———— sagda grunder.

Utöver vad ———— till försäkringstagare.

3. Vid beräkning av nettointäkt av livförsäkringsrörelse skall följande iakttagas.

Med inländsk försäkringsanstalt förstås i denna lag, förutom försäkringsbolag, jämväl sådan understödsförening, vilken enligt sina stadgar äger meddela annan kapitalförsäkring än sådan som omfattar kapitalunderstöd å högst 500 kronor för medlem.

Till utländsk återförsäkringsrörelse hänföres rörelse, avseende återförsäkringar, som inländsk försäkringsanstalt meddelat åt eller tagit hos utländsk försäkringsanstalt.

Vid beräkning av nettointäkt av rörelse, avseende direkt meddelade eller i återförsäkring åt annan inländsk försäkringsanstalt meddelade kapitalförsäkringar, skall såsom bruttointäkt upptagas intäkt av kapital- och fastighetsförvaltning.

I bruttointäkten inräknas jämväl vinst vid försäljning av eller vid uppskrivning av värdet å andra tillgångar än inventarier eller för stadigvarande bruk i rörelsen avsedda fastigheter ävensom hyresvärde av fastighet, som använts i livförsäkringsrörelsen. Har försäkringsanstalt hos utländsk försäkringsanstalt åter-

(Nuvarande lydelse)

(Föreslagen lydelse)

försäkrat direkt meddelad eller i återförsäkring åt annan inländsk försäkringsanstalt meddelad kapitalförsäkring utan att hos sig behålla premiereserven, skall såsom ränteintäkt anses ränta å värdet av återförsäkrarens ansvarighet enligt den räntefot, som legat till grund för premieberäkningen.

Från bruttointäkten må avräknas dels ränta å gäld, dels, såvitt angår fastighetsförvaltning, annan enligt 25 § avdragsgill omkostnad för fastighet än nyss sagts, dels förlust vid försäljning av andra tillgångar än inventarier eller för stadigvarande bruk i rörelsen avsedda fastigheter, dels belopp varmed värdet å nyss angivna tillgångar enligt bestämmelserna i denna lag nedskrivits, dels 5 procent av vad som återstår av bruttointäkten efter avdrag som ovan sagts, dels ock 5 kronor för varje direkt tecknad kapitalförsäkring; såsom en enda försäkring anses härvid alla kapitalförsäkringar, som samtidigt tecknats på samma persons eller samma personers liv. Avdrag må dock icke ske för försäkringstagare tillkommande ränta å återbäringsmedel.

Därest de sammanlagda risksummorna för återförsäkringar, som inländsk försäkringsanstalt meddelat åt utländsk försäkringsanstalt, uppgå till minst en procent av de sammanlagda risksummorna för den förstnämnda anstaltens samtliga livförsäkringar, skall såsom nettointäkt av utländsk återförsäkringsrörelse upptagas överskott å sådan rörelse. Utvisar den utländska återförsäkringsrörelsen i fall som nyss sagts underskott, må detta avräknas från den skattepliktiga nettointäkten av kapital- och fastighetsförvaltningen. Vid tillämpning av förenämnda regel skall med en livförsäkrings risksumma vid en viss tidpunkt förstås den största ökning av nettokapitalvärdet av försäkrings-

*(Nuvarande lydelse)**(Föreslagen lydelse)*

anstalts förpliktelser på grund av försäkringen, som kan uppkomma genom försäkringsfall vid ifrågavarande tidpunkt. Med nämnda nettokapitalvärde förstås kapitalvärdet av försäkringsanstalts förpliktelser på grund av försäkringsavtalet, minskat med kapitalvärdet av försäkringstagarens förpliktelser på grund av samma avtal.

4. Erfordras på grund av bestämmelserna i 30 § eller anvisningarna till samma paragraf uppdelning av intäkt eller avdrag mellan olika delar av försäkringsanstalts verksamhet, skall fördelningen av intäkten eller avdraget ske på skäligt sätt.

5. Vid uppskattning av utländsk försäkringsanstalts här i riket skattepliktiga nettointäkt avses med trafikförsäkring sådan trafikförsäkring, som enligt gällande bestämmelser skall helt eller delvis medtagas vid beräkningen av den för trafikförsäkringsrörelsen föreskrivna regleringsfonden, och med premieinkomst bruttobeloppet av årets försäkringspremier, dvs. utan avdrag för återförsäkringspremier.

6. Under handeln med rusdrycker inbegripas i 30 § 4 mom. även rening, försäkring och annan liknande tillverkning av rusdrycker, som ej är att hänföra till tillverkning av råvara.

3. Erfordras på grund av bestämmelserna i 30 § eller anvisningarna till samma paragraf uppdelning av intäkt eller avdrag mellan olika delar av försäkringsanstalts verksamhet, skall fördelningen av intäkten eller avdraget ske på skäligt sätt.

4. Vid beräkning av nettointäkt av försäkringsrörelse, som här i riket drivits av utländsk skadeförsäkringsanstalt förstås med premieinkomst bruttobeloppet av årets försäkringspremier, dvs. utan avdrag för återförsäkringspremier.

5. Under handeln med rusdrycker inbegripas i 30 § 6 mom. även rening, försäkring och annan liknande tillverkning av rusdrycker, som ej är att hänföra till tillverkning av råvara.

till 36 §.

4. I punkt 6 av anvisningarna till 18 § anges vad som beträffande icke yrkesmässig avyttring av egendom ävensom deltagande i lotteri utgör en särskild förvärvskälla. Avdrag enligt punkt 3 här ovan för realisationsförlust får göras från realisationsvinst eller lotterivinst, som under samma beskattningsår uppkommit i samma förvärvskälla som realisationsförlusten. Avdrag för realisationsförlust vid avyttring av fastighet får dock utnyttjas även genom

4. I punkt 5 av anvisningarna till 18 § anges vad som beträffande icke yrkesmässig avyttring av egendom ävensom deltagande i lotteri utgör en särskild förvärvskälla. Avdrag enligt punkt 3 här ovan för realisationsförlust får göras från realisationsvinst eller lotterivinst, som under samma beskattningsår uppkommit i samma förvärvskälla som realisationsförlusten. Avdrag för realisationsförlust vid avyttring av fastighet får dock utnyttjas även ge-

(Nuvarande lydelse)

avdrag från realisationsvinst under senare beskattningsår än det varunder förlusten uppkommit, dock senast under det beskattningsår för vilket taxering sker sjätte kalenderåret efter det då taxering för förluståret ägt rum.

(Föreslagen lydelse)

nom avdrag från realisationsvinst under senare beskattningsår än det varunder förlusten uppkommit, dock senast under det beskattningsår för vilket taxering sker sjätte kalenderåret efter det då taxering för förluståret ägt rum.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1970. Bestämmelserna i 53 § i dess nya lydelse skall tillämpas första gången vid 1972 års taxering. Äldre bestämmelser i denna del äger dock alltjämt tillämpning vid eftertaxering för år 1971 eller tidigare år. Övriga bestämmelser tillämpas första gången vid 1971 års taxering. Motsvarande äldre bestämmelser äger alltjämt tillämpning vid eftertaxering för år 1970 eller tidigare år.

2) Förslag

till

Lag

**om ändring i lagen den 26 maj 1950 (nr 308) om ändring i kommunal-
skattelagen den 28 september 1928 (nr 370)**

Härigenom förordnas, att punkt 4 av övergångsbestämmelserna till lagen den 26 maj 1950 om ändring i kommunalskattelagen den 28 september 1928 skall erhålla ändrad lydelse på sätt nedan anges.

(Nuvarande lydelse)

4. I fråga om understödsförening, vilken enligt sina stadgar äger meddela annan kapitalförsäkring än sådan som omfattar kapitalunderstöd å högst 500 kronor för medlem, skall såsom nettointäkt upptagas dels den del av föreningens enligt 24 § i dess äldre lydelse och 25 § beräknade nettointäkt av fastighet, som efter förhållandet mellan premiereserven för kapitalförsäkringar, vilka meddelats före ingången av år 1951, och hela premiereserven belöper på nämnda försäkringar, dels också den del av föreningens enligt 30 § beräknade nettointäkt av livförsäkringsrörelse, som efter förhållandet mellan premiereserven för kapitalförsäkringar, vilka meddelats efter ingången av år 1951, och premiereserven för samtliga kapitalförsäk-

(Föreslagen lydelse)

4. I fråga om understödsförening, vilken enligt sina stadgar äger meddela annan kapitalförsäkring än sådan som omfattar kapitalunderstöd å högst 1 000 kronor för medlem, skall såsom nettointäkt upptagas dels den del av föreningens enligt 24 § i dess äldre lydelse och 25 § beräknade nettointäkt av fastighet, som efter förhållandet mellan premiereserven för kapitalförsäkringar, vilka meddelats före ingången av år 1951, och hela premiereserven belöper på nämnda försäkringar, dels också den del av föreningens enligt 30 § beräknade nettointäkt av livförsäkringsrörelse, som efter förhållandet mellan premiereserven för kapitalförsäkringar, vilka meddelats efter ingången av år 1951, och premiereserven för samtliga kapitalförsäk-

(Nuvarande lydelse)

ringar belöper på de efter 1951 års ingång meddelade kapitalförsäkringarna.

(Föreslagen lydelse)

ringar belöper på de efter 1951 års ingång meddelade kapitalförsäkringarna. Härvid äger understödsförening upptaga premiereserven för kapitalförsäkringar, vilka meddelats före ingången av år 1951, och hela premiereserven för kapitalförsäkringar till de belopp som framkommit i samband med den försäkrings tekniska utredning av föreningens ställning som närmast före taxeringsåret ingivits till tillsynsmyndigheten enligt 15 § lagen den 24 mars 1938 (nr 96) om understödsföreningar.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1970 och tillämpas första gången vid 1971 års taxering. Äldre bestämmelser äger dock alltjämt tillämpning vid eftertaxering för år 1970 eller tidigare år.

3) Förslag

till

Förordning**om ändring i förordningen den 26 juli 1947 (nr 576) om statlig inkomstskatt**

Härigenom förordnas, att 7 § och 10 § 2 mom. förordningen den 26 juli 1947 om statlig inkomstskatt¹ skall erhålla ändrad lydelse på sätt nedan anges.

*(Nuvarande lydelse)**(Föreslagen lydelse)***7 §.**

Från skattskyldighet — — — — — c) kommunalskattelagen:
för all inkomst; för all inkomst;

e) understödsförening som enligt sina stadgar icke får meddela annan kapitalförsäkring än sådan som omfattar kapitalunderstöd på högst 500 kronor för medlem och annan juridisk person som avses i 53 § 1 mom. första stycket d) kommunalskattelagen än understödsförening:

e) understödsförening som enligt sina stadgar icke får meddela annan kapitalförsäkring än sådan som omfattar kapitalunderstöd på högst 1 000 kronor för medlem och annan juridisk person som avses i 53 § 1 mom. första stycket d) kommunalskattelagen än understödsförening:

för all inkomst;

för all inkomst;

f) juridisk person — — — — — statlig inkomstskatt;

¹ Senaste lydelse av 7 § se 1967:547 och av 10 § 2 mom. se 1959:295.

(Nuvarande lydelse)

j) understödsföreningar, vilka enligt sina stadgar äga meddela annan kapitalförsäkring än sådan som omfattar kapitalunderstöd å högst 500 kronor för medlem och som bedriva jämväl annan verksamhet än livförsäkringsverksamhet:

för all inkomst, som belöper på annan än till livförsäkring hänförlig verksamhet;

k) här i — — — — h) kommunalskattelagen.

Riksskattenämnden må, — — — — — icke föras.

Att personer, — — — — — samma paragraf.

(Föreslagen lydelse)

j) understödsföreningar, vilka enligt sina stadgar äga meddela annan kapitalförsäkring än sådan som omfattar kapitalunderstöd å högst 1 000 kronor för medlem och som bedriva jämväl annan verksamhet än livförsäkringsverksamhet:

för all inkomst, som belöper på annan än till livförsäkring hänförlig verksamhet;

10 §.¹

2 m o m. Den statliga — — — — — beskattningsbara inkomsten;

c) för försäkringsanstalter, i den mån de driva livförsäkringsrörelse: tio procent av den beskattningsbara inkomsten; samt

d) för andra — — — — —

c) för livförsäkringsanstalter såvitt angår försäkringsrörelsen:

tio procent av den beskattningsbara inkomsten; samt

beskattningsbara inkomsten.

Vid tillämpningen av bestämmelserna under a) och c) här ovan skall iakttagas att, därest försäkringsanstalt driver jämväl annan försäkringsrörelse än livförsäkringsrörelse, skatten skall beräknas enligt bestämmelsen under c) allenast beträffande den del av anstaltens beskattningsbara inkomst, som efter förhållandet mellan den skattepliktiga nettointäkten av livförsäkringsrörelsen och anstaltens sammanlagda skattepliktiga nettointäkt belöper å livförsäkringsrörelsen.

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 1970 och tillämpas första gången vid 1971 års taxering. Äldre bestämmelser äger dock allttjämt tillämpning vid eftertaxering för år 1970 eller tidigare år.

¹ Som nuvarande lydelse av 10 § 2 mom. har här upptagits den lydelse av 2 mom. som föreslagits i prop. 1969:99.

4) Förslag
till
Förordning
om ändring i förordningen den 26 juli 1947 (nr 577) om statlig
förmögenhetsskatt

Härigenom förordnas, att 6 § 1 mom. förordningen den 26 juli 1947 om statlig förmögenhetsskatt¹ skall erhålla ändrad lydelse på sätt nedan anges.

(Nuvarande lydelse)

(Föreslagen lydelse)

6 §.²

1 m o m. Skyldighet att — — — — — i riket.

Medlem av — — — — — skatt för förmögenhet.

För skattskyldiga, — — — — — meddelade föreskrifter.

Hypoteksföreningar och — — — skattskyldighet för förmögenhet.

Utländska försäkringsanstalter äro frikallade från skattskyldighet för förmögenhet, som hänför sig till här i riket bedriven livförsäkringsrörel- se.	Utländska livförsäkringsanstalter äro frikallade från skattskyldighet för förmögenhet, som hänför sig till här i riket bedriven försäkringsrö- relse.

Denna förordning träder i kraft den 1 juli 1970 och tillämpas första gången vid 1971 års taxering. Äldre bestämmelser äger dock alltjämt tillämpning vid eftertaxering för år 1970 eller tidigare år.

¹ Senaste lydelse av 6 § 1 mom. se 1966:726.

² Som nuvarande lydelse av 6 § 1 mom. har här upptagits den lydelse av 1 mom. som föreslagits i prop. 1969:99.

5) Förslag

till

Förordning

om ändring i taxeringsförordningen den 23 november 1956 (nr 623)

Härigenom förordnas, att 26 §, 27 § och 30 § 1 mom. taxeringsförordningen den 23 november 1956¹ skall erhålla ändrad lydelse på sätt nedan anges.

(Nuvarande lydelse)

(Föreslagen lydelse)

26 §.

Därest inkomst — — — — — andra inventarier.

Redovisas inkomst — — — — — ovan sägs.

Vad i denna paragraf stadgas skall av försäkringsanstalt, såvitt angår livförsäkringsrörelse, iakttagas allenast i vad gäller uppgifter om huru värdesättningen å lager samt fordringar skett; härutöver skall iakttagas vad i 27 § sägs om skyldighet att lämna där avsedda uppgifter.

Vad i denna paragraf stadgas skall av livförsäkringsanstalt, såvitt angår försäkringsrörelse, iakttagas allenast i vad gäller uppgifter om huru värdesättningen å lager samt fordringar skett; härutöver skall iakttagas vad i 27 § sägs om skyldighet att lämna där avsedda uppgifter.

27 §.

Inländsk försäkringsanstalt, som är skattskyldig för inkomst av försäkringsrörelse, skall i allmän självdeklaration jämväl meddela uppgift i de avseenden, som omförmälas i anvisningarna till 30 § kommunal-skattelagen. Motsvarande gäller beträffande utländsk försäkringsanstalt, som här i riket drivit livförsäkringsrörelse, dock endast såvitt angår den till nämnda rörelse hänförliga verksamheten.

Inländsk försäkringsanstalt, som är skattskyldig för inkomst av försäkringsrörelse, skall i allmän självdeklaration jämväl meddela uppgift i de avseenden, som omförmälas i anvisningarna till 30 § kommunal-skattelagen. Motsvarande gäller beträffande utländsk livförsäkringsanstalt, som här i riket drivit försäkringsrörelse.

Med inländsk försäkringsanstalt förstås i denna förordning, förutom försäkringsbolag, jämväl sådan understödsförening, vilken enligt sina stadgar äger meddela annan kapitalförsäkring än sådan som omfattar kapitalunderstöd å högst 500 kronor för medlem.

Understödsförening, vilken enligt sina stadgar får meddela annan kapitalförsäkring än sådan som omfattar kapitalunderstöd på högst 1 000 kronor för medlem, anses i denna förordning som livförsäkringsanstalt i fråga om verksamhet som är hänförlig till livförsäkring.

Utländsk försäkringsanstalt, som här i riket drivit försäkringsrörelse, skall i allmän självdeklaration lämna uppgift å premieinkomsten här i riket, fördelad å dels livförsäkring,

Utländsk skadeförsäkringsanstalt, som här i riket drivit försäkringsrörelse, skall i allmän självdeklaration lämna uppgift å premieinkomsten här i riket, fördelad å

¹ Senaste lydelse av 26 § se 1965:753.

(Nuvarande lydelse)

dels sjöförsäkring, dels trafikförsäkring, dels sjuk-, olycksfalls- och brandförsäkring och dels annan försäkring, samt uppgift å den eller de kommuner, där sysslomannen (generalagenten) haft kontor, ävensom, då flera kontor funnits, uppgift å de vid varje kontor influtna premieinkomsterna, fördelade på nämnda olika slag av försäkring. *Beträffande annan än till livförsäkring hänförlig verksamhet föreligger icke skyldighet för utländsk försäkringsanstalt att lämna uppgifter om intäkter och avdrag i förvärvskällan.*

(Föreslagen lydelse)

dels sjöförsäkring samt land- och lufttransportförsäkring, dels annan försäkring, samt uppgift å den eller de kommuner, där sysslomannen (generalagenten) haft kontor, ävensom, då flera kontor funnits, uppgift å de vid varje kontor influtna premieinkomsterna, fördelade på nämnda olika slag av försäkring.

30 §.

1 m o m. Vid självdeklaration för — — — av kontot.

Vid självdeklaration, som — — — dessa uppgifter.

För aktiebolag, — — — — — för beskattningsåret.

För inländsk försäkringsanstalt skall avlämnas bestyrkt avskrift av protokoll eller annan handling, som utvisar, huru vinst- och förlusträkningen samt balansräkningen för beskattningsåret slutgiltigt fastställts samt huru vinsten för samma år disponerats. *Vad sålunda stadgats skall dock icke gälla beträffande försäkringsanstalt, som drivit enbart livförsäkringsrörelse.*

För inländsk skadeförsäkringsanstalt skall avlämnas bestyrkt avskrift av protokoll eller annan handling, som utvisar, huru vinst- och förlusträkningen samt balansräkningen för beskattningsåret slutgiltigt fastställts samt huru vinsten för samma år disponerats.

Denna förordning träder i kraft den 1 januari 1970 och tillämpas första gången vid 1971 års taxering. Äldre bestämmelser äger dock alltjämt tillämpning vid eftertaxering för år 1970 eller tidigare år.

Beträffande motiveringen för förslagen hänvisar utskottet till propositionen.

Skrivelse

Med anledning av propositionen har till utskottet ingivits skrivelse från Länsförsäkringsbolagens förening.

Utskottet

I propositionen föreslås ändringar i de bestämmelser som reglerar försäkringsanstalternas beskattning. Enligt gällande rätt tillämpas olika regler för beskattning av livförsäkringsrörelse och skadeförsäkringsrörelse, vilket medför att åtskilliga anstalter beskattas enligt olika principer för skilda delar av sin verksamhet. Enligt förslaget skall en anstalts hela försäkringsrörelse beskattas enligt en och samma beskattningsmetod. Därvid skall gälla att alla personförsäkringar, dvs. livförsäkring, sjuk- och olycksfallsförsäkring, avgångsbidragsförsäkring och arbetslöshetsförsäkring, skall anses som livförsäkringar. En anstalt som driver rörelse med personförsäkringar skall alltså anses utgöra livförsäkringsanstalt. Med skadeförsäkringsanstalt förstås annan anstalt än livförsäkringsanstalt. Om livförsäkringsrörelse förenas med skadeförsäkringsrörelse skall den huvudsakliga verksamhetsinriktningen vara avgörande för bedömningen av anstaltens karaktär av livförsäkrings- eller skadeförsäkringsanstalt.

De nya bestämmelserna innebär inga större förändringar i fråga om de beskattningsmetoder som skall tillämpas. Enligt förslaget skall sålunda livförsäkringsanstalt räntebeskattas, inländsk skadeförsäkringsanstalt överskottsbeskattas och utländsk skadeförsäkringsanstalt schablonbeskattas. Som en följd härav kommer utländsk livåterförsäkringsrörelse, som f. n. överskottsbeskattas, att bli föremål för räntebeskattning.

Syftet med de nya bestämmelserna har varit att förenkla beskattningen av främst skadeförsäkringsverksamhet. Från denna synpunkt hade det enligt utskottets mening varit till fördel om man också i fråga om sådan rörelse hade ansett sig kunna i propositionen acceptera någon form av bruttobeskattning — i huvudsaklig överensstämmelse med den av försäkrings-skattekommittén föreslagna — med kapitalavkastningen som beskattningsunderlag. Enligt utskottets uppfattning kan de regler för beskattning av enbart skadeförsäkringsrörelse vilka föreslås i propositionen knappast anses vara ägnade att medföra några förenklingar i taxeringsarbetet.

Å andra sidan bör beaktas att under remissbehandlingen av försäkrings-skattekommitténs betänkande det övervägande antalet remissinstanser, däribland ett flertal försäkringsanstalter, uttalat önskvärdheten av att skadeförsäkringsrörelse beskattas enligt ett system som — i likhet med vad nu gäller — lämnar utrymme för kostnadsavdrag och ger möjlighet till resultatutjämning mellan olika år. Med hänsyn bl. a. till att skadeförsäkringsrörelse beskattas enligt en annan och hårdare skattesats än livförsäkringsrörelse och till de stora och oberäkneliga fluktuationer som kan förekomma inom skadeförsäkringsanstalts verksamhetsområde bör mot bakgrunden av försäkringsanstalternas uttalande enligt utskottets mening ett sådant önske-

mål lämpligen tillgodoses genom en beskattningsmetod som beaktar varje års rörelseresultat.

De nya bestämmelserna medger som tidigare nämnts en enhetlig beskattning av all försäkringsverksamhet i en och samma anstalt. Därmed torde en av de väsentligaste bristerna i nuvarande lagstiftning vara undanröjd.

Mot bakgrunden av det anförda anser utskottet sig böra i princip biträda förslagen i propositionen.

Utskottet anser sig dock — med hänsyn till att enligt förslaget viss försäkringsrörelse ändrar karaktär från skadeförsäkrings- till livförsäkringsrörelse — böra understryka att propositionen uteslutande reglerar försäkringsanstalternas beskattning. Den omständigheten att exempelvis avgångsbidragsförsäkringsrörelse i fortsättningen skall beskattas som livförsäkringsrörelse innebär alltså inte att avgångsbidragsförsäkringen som sådan i försäkringstagarens hand ändrar karaktär.

Enligt 53 § 1 mom. d) kommunalskattelagen är vissa försäkringsanstalter skyldiga att erlagga kommunal inkomstskatt endast för inkomst av fastighet. Det gäller de s. k. läns-, härads- och sockenbolagen, dvs. sådana ömsesidiga försäkringsbolag på vilka lagen om försäkringsrörelse inte äger tillämpning eller vilkas verksamhetsområden faller utanför Stockholm och omfattar endast visst län eller del av län. Dessa anstalter är vidare helt befriade från skyldighet att erlagga statlig inkomstskatt.

Förslaget i propositionen innebär att läns-, härads- och sockenbolagen skall vara skyldiga erlagga såväl statlig som kommunal inkomstskatt. Skattskyldighetsbestämmelsen skall emellertid tillämpas första gången vid 1972 års taxering, medan övriga i propositionen föreslagna bestämmelser skall äga tillämpning redan fr. o. m. 1971 års taxering.

I en till utskottet ingiven skrivelse har Länsförsäkringsbolagens förening framhållit att det i samband med övergången till skattskyldighet för lokalbolagen kommer att uppstå problem av den karaktären att speciella övergångsbestämmelser bör införas i lagstiftningen. Föreningen åberopar därvid att hos de lokala bolagen under årens lopp samlats betydande dolda reserver. Bildandet av dessa har skett i konsolideringssyfte och utan tanke på eventuella skattekonsekvenser. I många fall har nedskrivningarna av omsättningstillgångar varit så betydande, att bolagen vid de nya reglernas ikraftträdande kommer att tvingas göra omfattande uppskrivningar av värdena för att inte komma i konflikt med riksskattenämndens värderingsnormer för tillgångar i försäkringsrörelse. Föreningen understryker att det i lokalbolagen inte finns några bakomliggande ägarintressen vilka skulle kunna gynnas av en överkonsolidering. Vinsterna får inte utdelas och kan alltså komma försäkringstagarna till godo uteslutande via premiesättning eller genom nya moment i skadetäckning. De dolda reserverna utgör egentligen vinster intjänade före skattskyldighetens inträde och bör därför enligt för-

eningens mening undantas från beskattning på samma sätt som förluster inträffade före beskattningens inträde måste belasta de från beskattningen undantagna rörelseresultatena.

Med hänsyn till de svårigheter lokalbolagen har att före skattskyldighetens inträde framta de dolda reserverna hemställer föreningen, att bolagen under en övergångstid icke överstigande tio år skall i skattehänseende få redovisa sina dolda reserver i en fond benämnd övergångsfond, som skall ligga helt vid sidan av bolagets bokföring. Denna fond skall under högst tio år få användas till att utjämna vinster — dock icke vinster på själva försäkringsrörelsen — uppkomna under denna tid, på så sätt att belopp som tas i anspråk från övergångsfonden i beskattningshänseende får avräknas från vinsterna.

Utskottet finner de av föreningen framförda synpunkterna värda beaktande. Frågan om skattskyldighet för läns-, härads- och sockenbolagen har aktualiserats först i propositionen. Övergången till skattskyldighet synes — även med det i propositionen föreslagna uppskovet med ikraftträdandebestämmelserna — för lokalbolagens del kunna medföra mindre önskvärda skattekonsekvenser. Utskottet anser sig därför böra föreslå att lokalbolagen under en övergångstid av sex år får använda de dolda reserver som finns vid skattskyldighetens inträde till att utjämna sådana vinster som uppkommer under samma tid. Vid värderingen av tillgångarna bör enligt utskottets mening fastigheter upptas till gällande taxeringsvärde, aktier upptas till börsvärdet eller annat motsvarande värde och övriga tillgångar till marknadsvärdet. Det bör ankomma på riksskattenämnden att utfärda närmare anvisningar rörande det skattemässigt lägsta värdet av lokalbolagens tillgångar i samband med skattskyldighetens inträde och under de år övergångsfonden får användas.

Enligt utskottets uppfattning bör ianspråktagna belopp från övergångsfond kunna beskattas i den mån de används efter den sexåriga övergångsperiodens slut. För att en sådan beskattning i förekommande fall skall kunna ske torde — som föreningen antytt — övergångsbestämmelserna böra kompletteras med en föreskrift att den del av vinsten som motsvarar från övergångsfond ianspråktaget belopp skall avsättas till utjämningsfond.

Mot de delar av propositionen som inte upptagits till särskild behandling har utskottet inte funnit anledning till erinran.

Med hänvisning till det anförda hemställer utskottet,

att riksdagen — med förklarande att Kungl. Maj:ts proposition nr 120 icke kunnat av riksdagen oförändrad antagas — antar de vid propositionen fogade förslagen till

1) lag om ändring i kommunalskattelagen den 28 september 1928 (nr 370), med det tillägget att ikraftträdande-

och övergångsbestämmelserna erhåller följande såsom utskottets förslag betecknade lydelse:

(Kungl. Maj:ts förslag)

(Utskottets förslag)

Denna lag — — — — — tidigare år.

Sådana ömsesidiga försäkringsbolag för försäkring av egendom, på vilka lagen om försäkringsrörelse icke äger tillämpning eller vilkas verksamhetsområden faller utanför Stockholm och omfattar allenast visst län eller del av län, får i det bokslut som ligger till grund för 1972 års taxering i inkomstskattehänseende i så kallad övergångsfond redovisa skillnaden mellan å ena sidan summan av taxeringsvärden på fastigheter och marknadsvärden på övriga tillgångar vid räkenskapsårets ingång samt å andra sidan bokförda värden på samma tillgångar. I övergångsfond redovisade belopp får t. o. m. 1977 års taxering ianspråktagas för nedsättning av nettointäkt av rörelsen.

Ianspråktaget belopp från övergångsfond skall, utan hinder av bestämmelsen i punkt 2 av anvisningarna till 30 §, avsättas till utjämningsfond enligt denna lag.

2) lag om ändring i lagen den 26 maj 1950 (nr 308) om ändring i kommunalskattelagen den 28 september 1928 (nr 370),

3) förordning om ändring i förordningen den 26 juli 1947 (nr 576) om statlig inkomstskatt,

4) förordning om ändring i förordningen den 26 juli 1947 (nr 577) om statlig förmögenhetsskatt,

5) förordning om ändring i taxeringsförordningen den 23 november 1956 (nr 623).

Stockholm den 11 november 1969

På bevillningsutskottets vägnar:

JOHN ERICSSON

Närvarande

från f ö r s t a kammaren: herrar John Ericsson (s), Einar Eriksson (s), Lundström (fp), Yngve Nilsson (m), Wörnberg* (s), Tage Johansson* (s), Gösta Jacobsson (m), Tistad (fp), Wirmark (s) och Johan Olsson (cp); samt

från a n d r a kammaren: herr Engkvist (s), fruor Holmqvist* (s), Nettelbrandt* (fp), herrar Kristenson (s), Nyström (s), Eriksson i Bäckmora (cp), Hammarsten (s), Wikner (s), Enarsson (m) och Sundkvist (cp).

* Icke närvarit vid justering av betänkandet.